271.

ZÁKON
ze dne 19. prosince 1949

o výrobě a distribuci léčiv.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST I.

Základní ustanovení o výrobě a distribuci léčiv.

§ 1.

Aby se zajistilo právo lidu na ochranu zdraví a úspěšná léčebná péče hodnotnými léčivy, řídí se výroba, dovoz, vývoz a distribuce léčiv plánem, který tvoří součást celostátního hospodářského plánu.

§ 2.

(1) K výrobě léčiv jsou výlučně oprávněny státní a národní podniky výrobní. Výrobou léčiv se nerozumí příprava léčiv pro jejich výdej v drobném (§ 5) na lékařův nebo veterinářův předpis.

(2) Řízení výroby léčiv přísluší s výjimkou uvedenou v odstavci 3 ministerstvu průmyslu. Ministerstvo zdravotnictví vykonává nad výrobou a dovozem léčiv zdravotní dozor, kterým má býti především zaručena jejich hodnota.

(3) Ministerstvo zdravotnictví může v dohodě s ministerstvem financí vyhláškou v Úředním listě zříditi národní podnik pro výrobu biopreparátů a upraviti v mezích ustanovení § 4 jeho právní poměry a vnitřní organisaci; řízení výroby těchto léčiv náleží ministerstvu zdravotnictví.

(4) Podrobné předpisy k provedení odstavců 1 a 2 vydá nařízením ministr zdravotnictví v dohodě s ministrem průmyslu.

§ 3.

(1) Ministerstvo zdravotnictví organisuje a řídí distribuci všech léčiv. Tuto distribuci provádí národní podnik, který zřídí a jehož právní poměry a vnitřní organisaci upraví v mezích ustanovení § 4 ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí vyhláškou v Úředním listě.

(2) Do národního podniku podle odstavce 1 se začlení části majetkových podstat národních podniků sloužící nebo určené k provozování velkoobchodu s léčivy nebo k provozu lékáren, majetkové podstaty dosavadních ústavních lékáren státu a lékáren Ústřední národní pojišťovny, jakož i majetkové podstaty, které slouží nebo jsou určeny k provozu lékáren a kterých nabyl stát konfiskací nebo jiným způsobem.

(3) Za majetkové podstaty Ústřední národní pojišťovny, začleněné do podniku uvedeného v odstavci 1, přísluší Ústřední národní pojišťovně náhrada; o náhradě platí přiměřeně ustanovení §§ 8 až 10 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících (dále jen „dekret").

(4) O začlenění majetku konfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, a o náhradě za tento majetek platí přiměřeně ustanovení § 12, odst. 5 a 6 a § 42 dekretu.

§ 4.

Na národní podniky zřízené podle § 2, odst. 3 a § 3, odst. 1 přejde s převzatými částmi majetkových podstat poměrná část závazků na ně připadajících; o tom, které závazky takto přejdou, rozhodne ministerstvo zdravotnictví v dohodě s příslušným ministerstvem. O právním postavení těchto národních podniků, pracovních a platových poměrech jejich zaměstnanců a osvobození od daní, poplatků a dávek platí přiměřeně ustanovení oddílů III a IV dekretu a vztahují se na ně přiměřeně ustanovení oddílů II až VII zákona ze dne 11. března 1948, č. 51 Sb., o úpravě některých finančních poměrů národních podniků průmyslových a potravinářských, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

ČÁST II.

Lékárny.

§ 5.

(1) Výdej léčiv v drobném a jejich příprava k tomuto účelu jsou, pokud není dále stanoveno jinak, vyhrazeny lékárnám.

(2) Mimo lékárny lze vydávat jen léčiva, kterých se užívá i k jiným účelům než léčebným, pokud to stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitřního obchodu a výživy vyhláškou v Úředním listě.

§ 6.

(1) Stát provozuje lékárny v rámci národního podniku zřízeného podle § 3.

(2) Povolení ke zřízení lékárny uděluje krajský národní výbor podle směrnic ministerstva zdravotnictví, které obsahují zásady pro vytvoření sítě lékáren.

§ 7.

Lékárnu provozovanou v rámci národního podniku (§ 6) musí osobně vésti odpovědný správce, který

a) je svéprávným československým občanem,
b) má v Československu hodnost magistra farmacie,
c) vykonal po nabytí této hodnosti odbornou činnost v trvání alespoň 3 roků a
d) je způsobilý k řádnému osobnímu vedení lékárny.

Podrobné předpisy vydá nařízením ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ministry.

§ 8.

(1) Fysická osoba, která dne 31. prosince 1949 provozuje lékárnu podle dosavadních předpisů, může ji provozovati nadále jen, jsou-li u ní splněny obdobně podmínky uvedené v § 7.

(2) Oprávnění fysické osoby k provozu lékárny zaniká

a) smrtí oprávněného,

b) vzdáním se oprávnění,

c) odnětím oprávnění.

(3) Krajský národní výbor odejme oprávnění,

a) vyžaduje-li toho změna sítě lékáren,

b) nevyhovuje-li oprávněný některé z podmínek stanovených v § 7, písm. a) až c),

c) je-li oprávněný trvale nezpůsobilý k řádnému osobnímu vedení lékárny,

d) porušil-li závažným způsobem některé z ustanovení tohoto zákona nebo předpisů vydaných na jeho podkladě,

e) byl-li mu pravoplatným trestním rozsudkem zakázán další výkon lékárnického povolání.

(4) K zamezení sociálních tvrdostí, které by mohly vyplynouti z provedení odstavce 3, písm. c), může ministr zdravotnictví stanoviti nařízením výjimky z jeho ustanovení.

§ 9.

(1) V lékárně musí býti každému vydáno podle příslušných předpisů léčivo, zaplatí-li je kupující v hotovosti, nebo má-li býti léčivo vydáno podle předloženého dokladu na účet Ústřední národní pojišťovny, nositele vojenské nemocenské péče nebo nositele péče poskytované podle zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce; bez hotového zaplacení nebo předložení uvedeného dokladu musí býti vydáno jen tehdy, je-li z lékařova (veterinářova) předpisu patrno nebezpečí z prodlení.

(2) Ministerstvo zdravotnictví vydává, mění a doplňuje podle potřeby lékopis, který obsahuje předpisy o druzích, vlastnostech, přípravě, úschově a zkoušení léčiv, která mohou býti v lékárně vydávána, o těch, která musí býti v lékárně trvale v zásobě, jakož i o tom, která léčiva mohou býti vydávána jen na lékařský předpis. Ministerstvo zdravotnictví vyhlásí v Úředním listě, kdy a kde byl lékopis vydán a kdy nabývá účinnosti.

(3) Lékárnická sazba pro léčiva vydávaná v lékárnách se stanoví podle všeobecných předpisů o tvorbě cen.

(4) Ministerstvo zdravotnictví určí v dohodě s ministerstvem vnitřního obchodu vyhláškou v Úředním listě, které léčebné, ošetřovací a diagnostické pomůcky a jiné zdravotnické potřeby lze vydávati v lékárnách a které takové pomůcky a potřeby smějí býti vydávány výhradně v lékárnách.

(5) Ministr zdravotnictví může nařízením pověřiti lékárny dalšími úkoly, k jejichž plnění jsou vybaveny vzhledem k povaze svého hlavního úkolu (§ 5).

§ 10.

(1) Ministr zdravotnictví upraví nařízením způsob provozu lékáren.

(2) Přímý dohled nad lékárnami vykonávají krajské národní výbory; vrchní dozor nad nimi přísluší ministerstvu zdravotnictví.

§ 11.

Oprávnění k provozu lékárny nelze převésti ani propachtovati, ani nemůže býti předmětem exekuce.

ČÁST III.

Přechodná ustanovení.

§ 12.

(1) Dosavadní radikované a volně prodejné lékárny pozbývají této své reálné povahy. Jejich provozovatelé se posuzují jako ostatní osoby, které v den, kdy tento zákon nabývá účinnosti, provozují lékárnu.

(2) Knihovní soud provede na návrh krajského národního výboru s odvoláním na tento zákon v pozemkové knize výmaz reálného práva vztahujícího se k dosavadní radikované lékárně.

§ 13.

(1) Pachtovní poměr, jehož předmětem jest oprávnění k provozu lékárny, zaniká. Ustanovení § 8, odst. 4 platí přiměřeně.

(2) Exekuci, jejímž předmětem jest oprávnění k provozu lékárny, zruší příslušný soud z úřední moci.

(3) Oprávnění k provozu lékárny, na kterou byl před účinností tohoto zákona vyhlášen konkurs, přestává býti součástí konkursní podstaty.

(4) Oprávnění k provozu dosavadních filiálek veřejných lékáren zaniká.

§ 14.

(1) Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s ministerstvy práce a sociální péče a zemědělství vyhláškou v Úředním listě, v jakém rozsahu a za jakých podmínek jsou lékaři a veterináři povinni míti v zásobě, připravovati a vydávati léčiva. Dnem, kdy tato vyhláška nabude účinnosti, zanikne oprávnění k provozu dosavadních domácích (na Slovensku příručních) lékáren lékařů a veterinářů.

(2) Léčebné a ošetřovací ústavy, ambulatoria Ústřední národní pojišťovny (jejích organisačních složek) a veterinární nemocnice a ošetřovny jsou oprávněny míti pro potřeby ošetřovaných příruční sklady léčiv.

§ 15.

Kde a pokud toho bude vyžadovati řádné zásobení pracujících potřebnými léky a kde nebudou splněny podmínky pro zřízení lékárny, mohou býti vydávána léčiva i způsobem uvedeným v § 210, odst. 2 zákona ze dne 15. dubna 1948, č. 99 Sb., o národním pojištění. Ustanovení § 10, odst. 2 platí přiměřeně.

ČÁST IV.

Závěrečná ustanovení.

§ 16.

Jednání a opomenutí, která se příčí ustanovením tohoto zákona nebo předpisů vydaných na jeho podkladě, se trestají, nejde-li o čin soudně trestný, jako správní přestupky pokutou do 100.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty se zároveň vyměří náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do 6 měsíců. Uloží-li se oba tresty zároveň, nesmí trest vězení (uzamčení) spolu s náhradním trestem na svobodě přesahovati 6 měsíců.

§ 17.

Všechna opatření podle tohoto zákona, čítajíc v to dozor, nebo podle předpisů vydaných na jeho podkladě činí ministerstvo zdravotnictví, pokud jde o léčiva, léčebné, ošetřovací a diagnostické pomůcky a jiné zdravotnické potřeby pro účely veterinárního lékařství, v dohodě s ministerstvem zemědělství. Dozor nad výrobou vakcin, ser a diagnostických biopreparátů pro účely veterinárního lékařství, vyráběných v ústavech nebo jiných zařízeních podléhajících ministerstvu zemědělství, náleží tomuto ministerstvu.

§ 18.

(1) Zrušuje se platnost, po případě použivatelnost všech předpisů, které odporují tomuto zákonu; zejména se zrušují zákon ze dne 18. prosince 1906, č. 5 ř. z. z r. 1907, kterým se upravuje lékárnictví, a ustanovení XVI. kapitoly zák. čl. XIV/1876, o uspořádání veřejného zdravotnictví.

(2) Pokud nenabudou účinnosti prováděcí předpisy vydané podle tohoto zákona, platí přiměřeně dosavadní prováděcí předpisy, pokud se nepříčí jeho ustanovením; odkazuje-li se v nich na trestní ustanovení předpisů uvedených v odstavci 1, platí ustanovení § 16.

§ 19.

Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na lékárny a zařízení, které pro vlastní potřebu zřizuje, provozuje a na které dohlíží vojenská správa.

§ 20.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1950; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.